

ANALIZA MATEMATYCZNA 2 MAT1697

WYDZIAŁ MATEMATYKI, MATEMATYKA STOSOWANA,
POLITECHNIKA WROCŁAWSKA

WYKŁADOWCA: DR HAB. INŻ. AGNIESZKA JURLEWICZ,
PROF. UCZELNI

Wykład 1:

Ciągi i szeregi funkcyjne - zbieżność jednostajna.

Tw. 5 KRYTERIUM WEIERSTRASSA JEDNOSTAJNEJ ZBIEŻNOŚCI SZEREGU FUNKCYJNEGO

Jeżeli $\forall n \forall x \in E \quad |f_n(x)| \leq A_n$

i szereg liczbowy $\sum_{n=0}^{\infty} A_n$ jest zbieżny,

to $\sum_{n=0}^{\infty} f_n(x)$ jest bezwzględnie i jednostajnie zbieżny na E .

Tw. 5 - Dowód:

$\sum_{n=0}^{\infty} A_n$ jest zbieżny i $A_n \geq 0 \forall n \Rightarrow$

Tw. 5 - Dowód:

$\sum_{n=0}^{\infty} A_n$ jest zbieżny i $A_n \geq 0 \ \forall n \Rightarrow$

$$\forall \varepsilon > 0 \ \exists N_0 \ \forall n \geq N_0 \ \forall p \in \mathbb{N} \ 0 \leq A_{n+1} + \dots + A_{n+p} \leq \varepsilon$$

Tw. 5 - Dowód:

$\sum_{n=0}^{\infty} A_n$ jest zbieżny i $A_n \geq 0 \forall n \Rightarrow$

$$\forall \varepsilon > 0 \exists N_0 \forall n \geq N_0 \forall p \in \mathbb{N} \quad 0 \leq A_{n+1} + \dots + A_{n+p} \leq \varepsilon$$

Stąd i z założenia Tw.5

$$\forall \varepsilon > 0 \exists N_0 \forall n \geq N_0 \forall p \in \mathbb{N} \forall x \in E$$

$$|f_{n+1}(x) + \dots + f_{n+p}(x)| \leq |f_{n+1}(x)| + \dots + |f_{n+p}(x)|$$

Tw. 5 - Dowód:

$\sum_{n=0}^{\infty} A_n$ jest zbieżny i $A_n \geq 0 \forall n \Rightarrow$

$$\forall \varepsilon > 0 \exists N_0 \forall n \geq N_0 \forall p \in \mathbb{N} \quad 0 \leq A_{n+1} + \dots + A_{n+p} \leq \varepsilon$$

Stąd i z założenia Tw.5

$$\forall \varepsilon > 0 \exists N_0 \forall n \geq N_0 \forall p \in \mathbb{N} \forall x \in E$$

$$\begin{aligned} |f_{n+1}(x) + \dots + f_{n+p}(x)| &\leq |f_{n+1}(x)| + \dots + |f_{n+p}(x)| \leq \\ &\leq A_{n+1} + \dots + A_{n+p} \leq \varepsilon \end{aligned}$$

Tw. 5 - Dowód:

$\sum_{n=0}^{\infty} A_n$ jest zbieżny i $A_n \geq 0 \forall n \Rightarrow$

$$\forall \varepsilon > 0 \exists N_0 \forall n \geq N_0 \forall p \in \mathbb{N} \quad 0 \leq A_{n+1} + \dots + A_{n+p} \leq \varepsilon$$

Stąd i z założenia Tw.5

$$\forall \varepsilon > 0 \exists N_0 \forall n \geq N_0 \forall p \in \mathbb{N} \forall x \in E$$

$$\begin{aligned} |f_{n+1}(x) + \dots + f_{n+p}(x)| &\leq |f_{n+1}(x)| + \dots + |f_{n+p}(x)| \leq \\ &\leq A_{n+1} + \dots + A_{n+p} \leq \varepsilon \end{aligned}$$

Z Tw. 4 (warunku Cauchy'ego zbieżności jednostajnej szeregu funkcyjnego) otrzymujemy tezę. ■

Tw. 5 - Dowód:

$\sum_{n=0}^{\infty} A_n$ jest zbieżny i $A_n \geq 0 \forall n \Rightarrow$

$$\forall \varepsilon > 0 \exists N_0 \forall n \geq N_0 \forall p \in \mathbb{N} \quad 0 \leq A_{n+1} + \dots + A_{n+p} \leq \varepsilon$$

Stąd i z założenia Tw.5

$$\forall \varepsilon > 0 \exists N_0 \forall n \geq N_0 \forall p \in \mathbb{N} \forall x \in E$$

$$\begin{aligned} |f_{n+1}(x) + \dots + f_{n+p}(x)| &\leq |f_{n+1}(x)| + \dots + |f_{n+p}(x)| \leq \\ &\leq A_{n+1} + \dots + A_{n+p} \leq \varepsilon \end{aligned}$$

Z Tw. 4 (warunku Cauchy'ego zbieżności jednostajnej szeregu funkcyjnego) otrzymujemy tezę. ■

Przykład P5

Tw. 6 (ZAMIANA KOLEJNOŚCI GRANIC)

Założmy, że $f_n \xRightarrow{E} g$,

Tw. 6 (ZAMIANA KOLEJNOŚCI GRANIC)

Założmy, że $f_n \xrightarrow{E} g$,

x_0 jest punktem skupienia zbioru E (tzn. każde otoczenie punktu x_0 zawiera punkt z E)

Tw. 6 - Dowód, c.d.:

Dla dowolnego ustalonego n i $x \in E$ mamy

$$|g(x) - A| \leq |g(x) - f_n(x)| + |f_n(x) - A_n| + |A_n - A|.$$

Tw. 6 - Dowód, c.d.:

Dla dowolnego ustalonego n i $x \in E$ mamy

$$|g(x) - A| \leq |g(x) - f_n(x)| + |f_n(x) - A_n| + |A_n - A|.$$

$$f_n \xrightarrow{E} g \text{ i } A_n \rightarrow A \Leftrightarrow$$

$$\forall \varepsilon > 0 \exists N_0 \forall x \in E \quad |f_{N_0}(x) - g(x)| \leq \frac{\varepsilon}{3} \text{ i } |A_{N_0} - A| \leq \frac{\varepsilon}{3}$$

Tw. 6 - Dowód, c.d.:

Dla dowolnego ustalonego n i $x \in E$ mamy

$$|g(x) - A| \leq |g(x) - f_n(x)| + |f_n(x) - A_n| + |A_n - A|.$$

$$f_n \xrightarrow{E} g \text{ i } A_n \rightarrow A \Leftrightarrow$$

$$\forall \varepsilon > 0 \exists N_0 \forall x \in E \quad |f_{N_0}(x) - g(x)| \leq \frac{\varepsilon}{3} \text{ i } |A_{N_0} - A| \leq \frac{\varepsilon}{3}$$

Ponieważ $\lim_{x \rightarrow x_0} f_{N_0}(x) = A_{N_0}$,

$$\exists \delta > 0 \forall x \in E \quad |x - x_0| \leq \delta \Rightarrow |f_{N_0}(x) - A_{N_0}| \leq \frac{\varepsilon}{3}$$

Tw. 6 - Dowód, c.d.:

Dla dowolnego ustalonego n i $x \in E$ mamy

$$|g(x) - A| \leq |g(x) - f_n(x)| + |f_n(x) - A_n| + |A_n - A|.$$

$$f_n \stackrel{E}{\rightrightarrows} g \text{ i } A_n \rightarrow A \Leftrightarrow$$

$$\forall \varepsilon > 0 \exists N_0 \forall x \in E \quad |f_{N_0}(x) - g(x)| \leq \frac{\varepsilon}{3} \text{ i } |A_{N_0} - A| \leq \frac{\varepsilon}{3}$$

Ponieważ $\lim_{x \rightarrow x_0} f_{N_0}(x) = A_{N_0}$,

$$\exists \delta > 0 \forall x \in E \quad |x - x_0| \leq \delta \Rightarrow |f_{N_0}(x) - A_{N_0}| \leq \frac{\varepsilon}{3}$$

Zatem

$$\forall \varepsilon > 0 \exists \delta > 0 \forall x \in E \quad |x - x_0| \leq \delta \Rightarrow |g(x) - A| \leq \varepsilon$$

tzn. $\lim_{x \rightarrow x_0} g(x) = A$. ■

Tw. 7 (PRZEMIENNOŚĆ GRANICY I RÓŻNICZKOWANIA)

Założmy, że

Tw. 7 (PRZEMIENNOŚĆ GRANICY I RÓŻNICZKOWANIA)

Założmy, że

$\forall n$ funkcja $f_n(x)$ jest określona i różniczkowalna na $[a, b]$,

Tw. 7 (PRZEMIENNOŚĆ GRANICY I RÓŻNICZKOWANIA)

Założmy, że

$\forall n$ funkcja $f_n(x)$ jest określona i różniczkowalna na $[a, b]$,

ciąg f_n jest zbieżny w przynajmniej jednym punkcie $c \in [a, b]$

Tw. 7 (PRZEMIENNOŚĆ GRANICY I RÓŻNICZKOWANIA)

Założmy, że

$\forall n$ funkcja $f_n(x)$ jest określona i różniczkowalna na $[a, b]$,

ciąg f_n jest zbieżny w przynajmniej jednym punkcie $c \in [a, b]$

oraz $f'_n \xrightarrow{[a,b]} g$.

Tw. 7 (PRZEMIENNOŚĆ GRANICY I RÓŻNICZKOWANIA)

Założmy, że

$\forall n$ funkcja $f_n(x)$ jest określona i różniczkowalna na $[a, b]$,

ciąg f_n jest zbieżny w przynajmniej jednym punkcie $c \in [a, b]$

oraz $f'_n \xrightarrow{[a,b]} g$.

Wówczas $f_n \xrightarrow{[a,b]} f$ dla pewnej funkcji f takiej, że
$$f' = \left(\lim_{n \rightarrow \infty} f_n \right)' = \lim_{n \rightarrow \infty} f'_n = g \text{ na } [a, b].$$

Tw. 7 - Dowód:

Ciąg liczbowy $\{f_n(c)\}$ jest zbieżny oraz $f'_n \xRightarrow{[a,b]} g$

Tw. 7 - Dowód, c.d.:

Z Tw. 3 $f_n \xrightarrow{[a,b]} f$ dla pewnej funkcji f . Trzeba jeszcze pokazać, że $f' = g$ na $[a, b]$.

Skorzystamy z Tw. 6.

Weźmy dowolne ustalone $x_0 \in [a, b]$ i dla $n \in \mathbb{N}$ oznaczmy

$$\varphi_n(x) := \frac{f_n(x) - f_n(x_0)}{x - x_0} \text{ dla } x \in E = [a, b] \setminus \{x_0\}.$$

x_0 to punkt skupienia zbioru E .

Tw. 7 - Dowód, c.d.:

Z Tw. 3 $f_n \xrightarrow{[a,b]} f$ dla pewnej funkcji f . Trzeba jeszcze pokazać, że $f' = g$ na $[a, b]$.

Skorzystamy z Tw. 6.

Weźmy dowolne ustalone $x_0 \in [a, b]$ i dla $n \in \mathbb{N}$ oznaczmy

$$\varphi_n(x) := \frac{f_n(x) - f_n(x_0)}{x - x_0} \text{ dla } x \in E = [a, b] \setminus \{x_0\}.$$

x_0 to punkt skupienia zbioru E .

Mamy $\lim_{x \rightarrow x_0} \varphi_n(x) = f'_n(x_0) (= A_n)$,

Tw. 7 - Dowód, c.d.:

Z Tw. 3 $f_n \xrightarrow{[a,b]} f$ dla pewnej funkcji f . Trzeba jeszcze pokazać, że $f' = g$ na $[a, b]$.

Skorzystamy z Tw. 6.

Weźmy dowolne ustalone $x_0 \in [a, b]$ i dla $n \in \mathbb{N}$ oznaczmy

$$\varphi_n(x) := \frac{f_n(x) - f_n(x_0)}{x - x_0} \text{ dla } x \in E = [a, b] \setminus \{x_0\}.$$

x_0 to punkt skupienia zbioru E .

$$\text{Mamy } \lim_{x \rightarrow x_0} \varphi_n(x) = f'_n(x_0) (= A_n),$$

$$\text{dla } x \in E \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \varphi_n(x) = \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} =: \varphi(x)$$

Tw. 7 - Dowód, c.d.:

Z Tw. 3 $f_n \xrightarrow{[a,b]} f$ dla pewnej funkcji f . Trzeba jeszcze pokazać, że $f' = g$ na $[a, b]$.

Skorzystamy z Tw. 6.

Weźmy dowolne ustalone $x_0 \in [a, b]$ i dla $n \in \mathbb{N}$ oznaczmy

$$\varphi_n(x) := \frac{f_n(x) - f_n(x_0)}{x - x_0} \text{ dla } x \in E = [a, b] \setminus \{x_0\}.$$

x_0 to punkt skupienia zbioru E .

$$\text{Mamy } \lim_{x \rightarrow x_0} \varphi_n(x) = f'_n(x_0) (= A_n),$$

$$\text{dla } x \in E \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \varphi_n(x) = \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} =: \varphi(x)$$

$$\text{oraz } \lim_{x \rightarrow x_0} \varphi(x) = f'(x_0).$$

Tw. 7 - Dowód, c.d.:

$$\begin{aligned} & \text{Z wcześniejszych rozważań } \forall \varepsilon > 0 \exists N_0 \forall n, m \geq N_0 \\ & \forall x \in E \quad |\varphi_n(x) - \varphi_m(x)| = \frac{|(f_n - f_m)(x) - (f_n - f_m)(x_0)|}{|x - x_0|} \leq \\ & \leq \frac{\varepsilon}{2(b-a)} \cdot |x - x_0| \cdot \frac{1}{|x - x_0|} = \frac{\varepsilon}{2(b-a)}, \end{aligned}$$

Tw. 7 - Dowód, c.d.:

$$\begin{aligned} & \text{Z wcześniejszych rozważań } \forall \varepsilon > 0 \exists N_0 \forall n, m \geq N_0 \\ & \forall x \in E \quad |\varphi_n(x) - \varphi_m(x)| = \frac{|(f_n - f_m)(x) - (f_n - f_m)(x_0)|}{|x - x_0|} \leq \\ & \leq \frac{\varepsilon}{2(b-a)} \cdot |x - x_0| \cdot \frac{1}{|x - x_0|} = \frac{\varepsilon}{2(b-a)}, \end{aligned}$$

więc z Tw. 3 $\varphi_n \xrightarrow{E} \varphi$.

Tw. 7 - Dowód, c.d.:

$$\begin{aligned} & \text{Z wcześniejszych rozważań } \forall \varepsilon > 0 \exists N_0 \forall n, m \geq N_0 \\ & \forall x \in E \quad |\varphi_n(x) - \varphi_m(x)| = \frac{|(f_n - f_m)(x) - (f_n - f_m)(x_0)|}{|x - x_0|} \leq \\ & \leq \frac{\varepsilon}{2(b-a)} \cdot |x - x_0| \cdot \frac{1}{|x - x_0|} = \frac{\varepsilon}{2(b-a)}, \end{aligned}$$

więc z Tw. 3 $\varphi_n \xrightarrow{E} \varphi$.

Korzystając z Tw. 6 otrzymujemy, że $f'(x_0) = \lim_{x \rightarrow x_0} \varphi(x) =$

$$\lim_{x \rightarrow x_0} \lim_{n \rightarrow \infty} \varphi_n(x) = \lim_{n \rightarrow \infty} \lim_{x \rightarrow x_0} \varphi_n(x) = \lim_{n \rightarrow \infty} f'_n(x_0) = g(x_0). \blacksquare$$

Tw. 8 Jezeli

Tw. 8 Jeżeli

$\forall n$ funkcja $f_n(x)$ jest ciągła na E ,

Tw. 8 Jeżeli

$\forall n$ funkcja $f_n(x)$ jest ciągła na E ,

a szereg $\sum_{n=0}^{\infty} f_n(x)$ jest zbieżny jednostajnie na E ,

Tw. 9 Jeżeli

$\forall n$ funkcja $f_n(x)$ jest różniczkowalna na $[a, b]$,

szereg $\sum_{n=0}^{\infty} f_n(x)$ jest zbieżny w przynajmniej jednym punkcie $c \in [a, b]$

oraz szereg $\sum_{n=0}^{\infty} f'_n(x)$ jest zbieżny jednostajnie na $[a, b]$,

to suma szeregu $\sum_{n=0}^{\infty} f_n(x)$ jest funkcją różniczkowalną na

$[a, b]$ oraz $\left(\sum_{n=0}^{\infty} f_n(x) \right)' = \sum_{n=0}^{\infty} f'_n(x) \quad \forall x \in [a, b]$.

Innymi słowy, przy powyższych założeniach można różniczkować szereg wyraz po wyrazie.

Ježeli

Tw. 10

Jeżeli

$\forall n$ funkcja $f_n(x)$ jest ciągła na $[a, b]$,

Tw. 10

Jeżeli

$\forall n$ funkcja $f_n(x)$ jest ciągła na $[a, b]$,

a szereg $\sum_{n=0}^{\infty} f_n(x)$ jest zbieżny jednostajnie na $[a, b]$,

Tw. 10

Jeżeli

$\forall n$ funkcja $f_n(x)$ jest ciągła na $[a, b]$,

a szereg $\sum_{n=0}^{\infty} f_n(x)$ jest zbieżny jednostajnie na $[a, b]$,

$$\text{to } \int_a^b \sum_{n=0}^{\infty} f_n(x) dx = \sum_{n=0}^{\infty} \int_a^b f_n(x) dx.$$

Tw. 10

Jeżeli

$\forall n$ funkcja $f_n(x)$ jest ciągła na $[a, b]$,

a szereg $\sum_{n=0}^{\infty} f_n(x)$ jest zbieżny jednostajnie na $[a, b]$,

$$\text{to } \int_a^b \sum_{n=0}^{\infty} f_n(x) dx = \sum_{n=0}^{\infty} \int_a^b f_n(x) dx.$$

Innymi słowy, przy powyższych założeniach można całkować szereg wyraz po wyrazie.

Tw. 10 - Dowód:

- ▶ $\forall n \int_a^b f_n(x) dx$ dobrze określona, bo $f_n(x)$ ciągła na $[a, b]$.

Tw. 10 - Dowód:

- ▶ $\forall n \int_a^b f_n(x) dx$ dobrze określona, bo $f_n(x)$ ciągła na $[a, b]$.
- ▶ $\sum_{n=0}^{\infty} f_n(x)$ jest zbieżny jednostajnie na $[a, b]$, wyrazy szeregu ciągłe $\Rightarrow$ suma tego szeregu jest funkcją ciągłą na $[a, b]$ i $\int_a^b \sum_{n=0}^{\infty} f_n(x) dx$ jest dobrze określona;

Tw. 10 - Dowód:

- ▶ $\forall n \int_a^b f_n(x) dx$ dobrze określona, bo $f_n(x)$ ciągła na $[a, b]$.
- ▶ $\sum_{n=0}^{\infty} f_n(x)$ jest zbieżny jednostajnie na $[a, b]$, wyrazy szeregu ciągłe $\Rightarrow$ suma tego szeregu jest funkcją ciągłą na $[a, b]$ i $\int_a^b \sum_{n=0}^{\infty} f_n(x) dx$ jest dobrze określona;
- ▶ $\forall \varepsilon > 0 \exists N_0 \forall k \geq N_0 \forall x \in [a, b] \left| \sum_{n=k}^{\infty} f_n(x) \right| \leq \varepsilon$ i stąd
$$\left| \int_a^b \sum_{n=0}^{\infty} f_n(x) dx - \sum_{n=0}^{k-1} \int_a^b f_n(x) dx \right| = \left| \int_a^b \sum_{n=k}^{\infty} f_n(x) dx \right| \leq \varepsilon(b-a). \blacksquare$$